Hälso- och sjukvårdsregionrådet
Anna Starbrink (L)

INTERPELLATIONSSVAR

RS 2022-0163

2021-03-22

Svar på interpellation 2022:8 av Hanna Jokio (S) om väntetiderna inom ätstörningsvården

Hanna Jokio (S) har ställt följande frågor om ätstörningsvården.

1. Vilka konkreta åtgärder planeras för att korta väntetiderna inom ätstörningsvården?
2. Hur ser du på risken att patienter hamnar mellan stolarna inom ätstörningsvården i och med de omfattande omorganisationerna inom barn- och ungdomspsykiatrin?
3. Är det rimligt att privata vårdgivare inte har samma ansvar vad gäller vård av patienter enligt LPT?
4. Hur ser du på att vårdgivare med avtal med Region Stockholm har tillåtit patienter att köpa sig före i kön?
5. Pågår ett arbete med att stoppa möjligheten för skattefinansierade vårdgivare att tillåta patienter att betala vård ur egen plånbok eller genom privata sjukvårdsförsäkringar?

Som svar vill jag anföra följande:

Väntetiderna i ätstörningsvården har varierat kraftigt de senaste åren. Trots utökat vårdutbud varje år i form av utlösta optioner, har väntetiderna inte långsiktigt stabiliserats. I pandemins inledning minskade inflödet av patienter och verksamheterna kunde arbeta bort väntetiderna. Minskningen följdes dock av en rekordartad tillströmning av patienter under vår och sommar år 2021. Ätstörningsvården har likt många andra vårdområden påverkats av pandemin, bland annat genom en omställning av slutenvårdsplatser till förfogande för eventuella covidpatienter, bemanning av vaccinationsmottagningar och personalbortfall på grund av sjukdom och VAB, främst hos Stockholms centrum för ätstörningar (SCÄ). Trots en ökad belastning på befintlig vård har båda vårdgivarna producerat över den beställda volymen år 2021.

För att ge regionens vårdgivare förutsättningar att arbeta av vård som skjutits upp samt omhänderta nya vårdbehov tillfördes hälso- och sjukvårdsnämnden i Region Stockholms tertialrapport ett extra anslag om 500 miljoner kronor för år 2021. För att möta det ökade vårdbehovet tilldelades den specialiserade ätstörningsvården genom delegationsbeslut av hälso- och sjukvårdsdirektören 11,5 miljoner av detta anslag för överproduktionen för 2021 hos båda vårdgivarna och extra slutenvårdsplatser på SCÄ. Inför år 2022 har SCÄ tilldelats ytterligare 19 miljoner för ett utökat uppdrag med att bland annat ökad öppenvård, två slutenvårdsplatser och utveckling av digitala arbetssätt. En utökad option till Mandolean AB utlöses också 2022. Den omfattar både öppenvård och slutenvård.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen arbetar tillsammans med vårdgivarna för att korta köerna till första besök och behandling för barn och vuxna inom både öppen- och slutenvård. Förvaltningen avser att under 2022 förstärka utbildningsplattformen STEP-UP med utbildning om ätstörningar riktad till primärvården för att underlätta för bedömning och behandling för de fall som inte kräver specialistkompetens. Det regionala vårdprogrammet som finns på Kunskapsstödet för vårdgivare (kunskapsstodforvardgivare.se) kommer också att ses över med aktuella uppdateringar. Stockholms centrum för ätstörningar jobbar även med fortbildning riktad mot övrig specialistpsykiatri.

De förändrade geografiska indelningsområdena för barn- och ungdomspsykiatrin är en åtgärd som har genomförts för att stärka möjligheterna till samarbete, inte minst med de vårdgivare som först möter de barn som drabbas av psykisk ohälsa, till exempel ätstörningar. Ett stärkt samarbete, i kombination med den pågående fortbildningssatsningen som görs för att öka kunskapen om upptäckt och behandling av ätstörningssjukdomar i primärvården och specialistpsykiatrin, väntas öka patientsäkerheten och göra att fler får vård i tid. BUP: s slutenvård har dessutom sedan tidigare erfarenhet av att ta emot ätstörningspatienter.

Gällande medias rapportering om hur privatpersoner har erbjudits att köpa sig förbi vårdkön har hälso- och sjukvårdsförvaltningen ställt frågor om detta till vårdgivaren. Mandolean AB har svarat att de inte haft några privatbetalande patienter under 2021. Vårdgivaren har dock producerat mer vård än vad regionen beställt under avtalsperioden och har därmed uppfyllt sitt avtal. Om Mandolean AB tar emot patienter vid sidan av avtalet är det tillåtet rent juridiskt. Region Stockholm har möjlighet att i framtida avtal begära exklusivitetsklausuler.

Arbetet med att utvärdera utfallet av de nuvarande avtalen för specialiserad ätstörningsvård inför en ny avtalsperiod är planerat, men har ännu inte påbörjats. I det arbetet kommer såväl vård av patienter enligt LPT, och vårdgivares möjlighet att bedriva privatfinansierad vård belysas.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Stockholm den 22 mars 2022

Anna Starbrink